

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1984/167

KARAR NO : 1984/471

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b.maddesindeki bağlantı koşulu gerçekleşen davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Halil Kaynak ve Arkadaşları

O L A Y : Genç Emekçiler Birliği Derneğinin Gaziantep Şubesi Yönetim

Kurulu başkanı olan sanık Halil Kaynak ile aynı derneğin yönetim kurulu üyeleri olan sanık Kureyş Göçmen ve İbrahim Pasin'in 14.5.1978 günü Gaziantep'te (Faşizmi protesto) adı ile bir yürüyüş ve miting tertip ettikleri, miting tertip komitesi olarak sanıklar Kureyş Göçmen ile Ali Keskin ve Hüseyin Keskin'in vilayete müracaat ettikleri, ancak bu yürüyüş ve mitingde, derneğin amaç ve faaliyetlerinin dışına çıkılarak siyasetle iştigal edildiği kürtçülük, ayırıcılık, komünizm propagandası yapıldığı, böylece çeşitli suçlar işlendiği belirtilerek sanıklar Halil Kaynak, Kureyş Göçmen, İbrahim Pasin, Ali Keskin, Hüseyin Keskin haklarında amaç dışı faaliyetlerde bulunmak üzere dernek kurup yönettikleri ve sosyal bir sınıfın diğer bir sınıf sosyal sınıf üzerinde tahakkümünü sağlayıcı filler yaptıkları ileri sürülerek TCK'nun 141/1., ve mitingde komünizm propagandası ve ırk ayrımı yaptıkları ileri sürülerek 142/1., 142/3., maddelerle ve ayrıca miting ve yürüyüşün yasa dışı eylem niteliğine dönmesi sebebiyle 1630 sayılı Dernekler Kanununa muhalefetten dolayı adı geçen Yasa'nın 4/a-b-d-e-1., ve 35/11-a., 64/1., maddeleri gereğince tecziyeleri ve derneğin aynı Yasa'nın 45.maddesi gereğince faaliyetten alıkonulması ve aynı sanıkların vilayete bildirdikleri dışında pankart, resim ve sol içerikli sloganlar getirmelerinden dolayı 171 sayılı Yasa'nın 16.maddesi yoluyla 21/1.maddesi gereğince ve derneğin vilayete bildirilen amaç dışına çıkarak siyasetle iştigal etmiş olmaları nedeniyle 171 sayılı Yasa'nın 8.maddesi yoluyla 18/3.maddesi gereğince tecziyeleri ve mitingde konuşma ve taktimcilik görevi yapan sanıklar Mustafa Kargıner, Bayram Altan, Vakkas Kılıç, Erol Bozkurt, Nuriye Durum, Ali Gürbüz ve Kemal Gencin konuşmalarında komünizm ve kürtçülük, ırkçılık propagandası yapmaları nedeniyle TCK'nun 142/1., 142/3., maddeleriyle tecziyeleri istemiyle Gaziantep C.Savcılığı'nın 8.6.1978 gün, 93 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

.../...

Gaziantep C.Savcılığı, 19.4.1979 günlü, 2 sayılı ek iddianame ile sanıklardan Bayram Altan'ın 14.5.1978 günlü, mitingde komünizm ve kürtcülük propagandası yaptığını ileri sürerek ayrıca TCK'nun 142/1., 142/3., maddelerle tecziyesi istemiyle bir kamu davası daha açmıştır.

Gaziantep 2.Ağır Ceza Mahkemesi, 30.1.1979 gününde, esas 1978/147, karar 1979/4 sayı ile; sanıklara atılı suçların sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan bulunduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Sanıklardan Bayram Altan hakkında ayrıca açılan dava üzerine, Gaziantep 2.Ağır Ceza Mahkemesi, 21.6.1979 gününde, 1979/89-84 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Her iki görevsizlik kararı üzerine dosya kendisine gelen Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi 1980/121 esas sayılı dosyasında davaları birleştirmiştir.

Adana-K.Maraş-U.Antep-Adıyaman-Hatay ve İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi, 13.10.1980 gününde, 1980/121-695 sayı ile; atılı suçların sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve sıkıyönetim mahkemelerinde görülen davalarla bağlantılı bulunmadığı gerekçesiyle görevsizliğe karar vermiştir.

Böylece, her iki mahkemenin verdiği görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve bu uyumsuzluk çözülmeyen dosya kendisine gelen Gaziantep 2.Ağır Ceza Mahkemesi davayı yeniden esasa kaydederek duruşmaya devam etmiş ve 9.10.1984 gününde, esas 1981/26, karar 1984/106 sayı ile görev uyumsuzluğunun halli için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermiş ve dosya C.Bağsavcılığı'nın 15.10.1984 gün, 3459 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, A.Mazhar Akman, Mustafa Aksoy, Necati Karakış, Ergun Argon ve Yavuz T. Özgen'in katılmaları ile yaptığı 26.11.1984 günlü toplantıda geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar Gaziantep ilinde 26.12.1978 günü ilân olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 14.5.1978 günü işlenmiştir.

Bu suçların amacı cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşürmeye temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya yönelik olduğundan MCK'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında ve sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Herne kadar bu suçlar, sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlendiğinden 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesi kapsamı dışında kalmakta ise de, dosya içeriğinden sanıklardan Halil Kaynak'ın Genç Emekçiler Birliği derneğinin Gaziantep Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı ve Sanıklar Kureyş Göçmen ve İbrahim Pasin'in yönetim kurulu üyesi Ali Keskin ile Hüseyin Keskin'in Dernek üyesi oldukları anlaşılmasına ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün cevap yazısına ekli listenin incelenmesinden Genç Emekçiler Birliği isimli derneğin yasa dışı THKO-Türkiye Komünist Emek Partisi örgütünü legal teşkilatı olduğu anlaşılmasına ve adı geçen yasa dışı örgüt hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalar bulunduğu bilinmesine göre, 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. maddesindeki organik ve örgütsel somut bağlantı bulunması koşulu gerçekleştiğinden davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Adana-K. Maraş-G. Antep-Adıyaman-Hatay ve İçel İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../....

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre/ Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 13.10.1980 günlü, 1980/121-695 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 26.11.1984 gününde kesin olarak cybirliğiyle karar verildi.

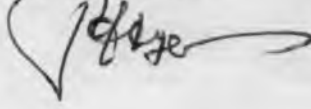
Başkan

Servet Tüzün

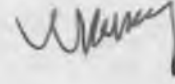
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

A. Mazhar Akman

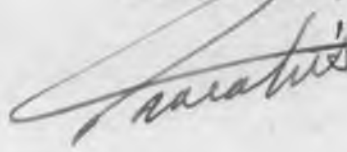
Üye

Mustafa Aksoy

Üye

Necati Karakış

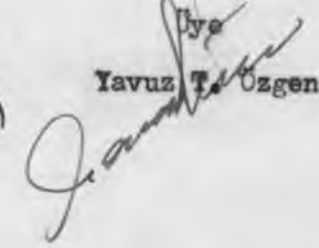
Üye

Ergun Argon

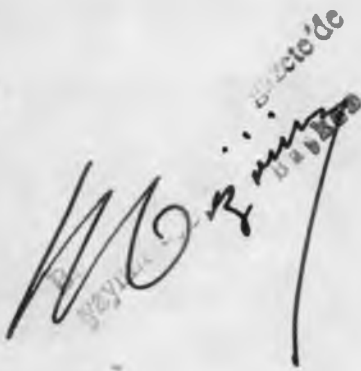

Üye

Yavuz T. Özgen

G/T.

Servet Tüzün
Başkan